

**slovenska
filharmonija**

1. koncert
vokalni abonma
2018/19

Gregor Klancič, dirigent

napoved
september–oktober 2018

Oranžni 1 in izven

20. in 21. september ob 19.30

Gallusova dvorana, Cankarjev dom

Orkester Slovenske filharmonije

Julian Rachlin, dirigent

spored Osterc | Mozart | Čajkovski

Cankar v glasbi

28. september ob 19.30

Dvorana Marjana Kozine, Slovenska filharmonija

Orkester Slovenske filharmonije

Zbor Slovenske filharmonije

Jera Petriček Hrastnik, dirigentka

spored Strauss ml. | Mahler | Škerjanc | Strmčnik |
Jež | Pahor

Modri 1 in izven

4. in 5. oktober ob 19.30

Gallusova dvorana, Cankarjev dom

Orkester Slovenske filharmonije

Zbor Slovenske filharmonije

Philipp von Steinaecker, dirigent

Ann-Beth Solvang, mezzosopran

spored Schönberg | Stravinski | Schubert

Vokalni 2 in izven

21. oktober ob 19.30

Dvorana Marjana Kozine, Slovenska filharmonija

Matjaž Robavs, bariton

Andreja Kosmač, klavir

spored Brahms: 15 romanc iz Tieckove »Magelone«

1. koncert vokalni

abonma 2018/19

V sodelovanju z Društvom slovenskih skladateljev

Društvo slovenskih skladateljev
Society of Slovene Composers

KONCERTNI ATELJE
DRUŠTVO SLOVENSkih SKLADATELJEV
SOCIETY OF SLOVENE COMPOSERS

16. september 2018 ob 19.30

Dvorana Marjana Kozine
Slovenska filharmonija

Zbor Slovenske filharmonije

Trobilni ansambel Slovenske filharmonije

Jože Rošer, rog

Franc Kosem, trobenta

Dejan Glamočak, trobenta

Žan Tkalec, pozavna

Hagen Wolf Hoyer, pozavna

Filharmonični tolkalni ansambel

Matevž Bajde

Špela Cviki

Barbara Kresnik

Franci Krevh

Gregor Klančič, dirigent

Vljudno vabljeni na predkoncertni pogovor ob 18.30.

Katarina Pustinek Rakar (1979)

Omama krvi (2018)

Alma Karlin

Tomaž Koder, recitator

Larisa Vrhunc (1967)

Nesmisel (2017)

Alojzij Povh, neznani avtor

Črt Sojar Voglar (1976)

Sveta Gora (2017/2018)

Peter Butkovič

Monika Fele, mezzosopran

Matevž Kink, bariton

Tomaž Koder, recitator

Andrej Misson (1960)

Ti junak si naš zares (2016)

Primož Krečič, Rudolf Maister

Matevž Kink, bariton

Vitja Avsec (1970)

Vojna: Bitka (2018)

France Bevk

Monika Fele, mezzosopran

Žiga Berložnik, bas

Brina Jež Brezavšček (1957)

Vojne skice – Tu in tam (2018)

Albin Mlakar

Gašper Banovec, tenor

Tomaž Koder, recitator

Andrej Makor (1987)

Še zadnji zvon (2017)

Rudolf Maister

Tomaž Habe (1947)

Jemal jih je dan in jemala jih noč (2018)

Rudolf Maister, Tomaž Habe

Tomaž Koder, recitator

Prvi koncert abonmaja Zbora Slovenske filharmonije v novi sezoni je plod že tradicionalnega in ustvarjalnega sodelovanja Slovenske filharmonije in njenega zbora s stanovskim Društvom slovenskih skladateljev. Predstavniki soprireditelja koncerta, vodja sekcije za zborovsko glasbo Društva slovenskih skladateljev Tomaž Habe, namenja koncertu naslednje misli:

»Zborovska glasba ima v slovenski ustvarjalnosti kakor tudi med številnimi izvajalci in poslušalci posebno mesto. Péta beseda ima še vedno največjo moč ohranjanja maternega jezika. Ob 60-letnici Društva slovenskih skladateljev smo ustanovili sekcijo za zborovsko glasbo in marca leta 2005 priredili prvi koncert novih zborovskih del z naslovom Zlati zbori ob jubileju. Prireditev je postala bienalna. V začetku so novitete skladateljev članov društva izvajali najboljši slovenski ljubiteljski zbori, po tretjem koncertu pa z našim društvom sodeluje Slovenska filharmonija s svojim zborom. Rdeča nit letošnjega koncerta je 100-letnica konca prve svetovne vojne. Vabljeni ustvarjalci so imeli možnost zborovsko zasedbo obogatiti še s petimi trobili in tremi tolkalci. Zahvaljujem se vsem izvajalcem, dirigentu in vodstvu Slovenske filharmonije za zgledno sodelovanje ob projektu Zborovska glasba 2018 Društva slovenskih skladateljev.«

Katarina Pustinek Rakar je po prvih korakih ob klavirju na Srednji glasbeni šoli v Ljubljani študirala teorijo, oboo in solopetje ter nato na Akademiji za glasbo diplomirala iz kompozicije in glasbene teorije. Aktivno je sodelovala z najboljšimi slovenskimi zbori, vrsto let vodila Mešani pevski zbor Andraž nad Polzelo in bila članica Zbora Slovenske filharmonije.

Izpopolnjevala se je na tečajih petja, zborovodstva, solfeggia in kompozicije. Na ljubljanskem Konservatoriju za glasbo in balet poučuje solfeggio in glasbeni stavek, na Akademiji za glasbo pa je poučevala solfeggio. Njen skladateljski opus obsega predvsem vokalno glasbo, pesmi s spremljavo in skladbe za vse vrste zborov, saj ima prav za slednjo največ naročil. Komponira tudi solistično, komorno in orkestralno glasbo. Njene zborovske skladbe so se potrdile na natečajih, izvajajo jih ugledni zbori v tujini. Najpogosteje izhajajo kot Edicije Društva slovenskih skladateljev in v založbi Astrum, zapisane pa so tudi na zgoščenkah, avtorski in kompilacijah.

Katarina Pustinek Rakar o pobudi za nastanek nove skladbe: *»Naročilo za novo delo je prišlo ravno v času, ko sem precej brala in raziskovala o svetovni popotnici, pisateljici, pesnici in poliglottki Almi Karlin. Med njenimi deli sem med drugimi zasledila tudi knjigo Moji izgubljeni topoli, kjer so objavljeni njeni spomini, pričevanja, pisma in pesmi o drugi svetovni vojni. Pritegnila me je pesem Omama krvi v prevodu Marije Javoršek – razen nekaterih izjem so vse Almine pesmi neprevedene –, ob kateri sem začutila, da izvrstno ubeseduje stisko in nesmisel vojnega stanja in je aktualna za vse čase.«*

Larisa Vrhunc je študirala na Akademiji za glasbo v Ljubljani, kjer je diplomirala iz glasbene pedagogike in kompozicije ter opravila specializacijo. Nato je študirala še v Ženevi in Lyonu ter se izpopolnjevala na različnih tečajih in delavnicah predvsem v tujini, tudi na pariškem inštitutu za sodobno glasbo IRCAM. Delovala je na Radiu Slovenija, kot asistentka stažistka na Akademiji za glasbo, poučevala je na Srednji

glasbeni in baletni šoli v Ljubljani, od leta 2000 pa kot docentka poučuje teorijo, analizo in instrumentacijo na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete ljubljanske univerze. Ustvarja komorno, koncertantno, orkestralno in zborovsko glasbo, tudi v kombinaciji z glasbili, ter se posveča elektronski glasbi. Je dobitnica več nagrad in priznanj v domovini in tujini. Njene skladbe izhajajo večinoma pri Društvu slovenskih skladateljev, zapisane pa so tudi na zgoščenki.

Larisa Vrhunc o vsebini in zasnovi svoje skladbe:
»Izbrani besedili kažeta vojno kot nekaj, v kar so bili slovenski fantje potisnjeni, ne kot njihov ideal, za katerega bi se bilo vredno junaško boriti; kot nesmisel, saj ugašajo mlada življenja na vseh straneh – zakaj in za kaj že? V glasbi se prepletata besedili dveh ranjenih vojakov, od katerih je enemu uspelo preživeti, drugemu žal ne. Eno od besedil je zato opremljeno z bolj razgibano glasbeno teksturo, drugo z bolj ponotranjeno. Dogajanje potekata najprej vzporedno, v sredini se premešata, nato pa se spet ločita in se ob koncu razkrojita.«

Črt Sojar Voglar je v glasbo vstopil na Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani, na Akademiji za glasbo pa je iz kompozicije in glasbene teorije diplomiral in magistriral. Po izpopolnjevanjih je poučeval glasbeno teorijo na glasbenih šolah v Ljubljani, na Orglarski šoli v Novem mestu, bil tajnik Društva slovenskih skladateljev, deloval v svobodnem poklicu, raznovrstno glasbeno deloval, od jeseni 2008 pa na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana poučuje glasbeno-teoretične predmete. Poučeval je tudi na Akademiji za glasbo v Ljubljani in na Pedagoški fakulteti v Mariboru. Največ ustvarja za orkerster in

komorne sestave, komponira pa tudi za zборе ter za glas z glasbili in za neformalne sestave. Za svoje ustvarjanje je prejel več nagrad in priznanj. Njegove skladbe so prisotne na odrih v domovini in tujini, zapisane so na več zgoščenkah, izhajajo v Edicijah Društva slovenskih skladateljev, pri založbi Astrum in v tujini.

O svoji novi skladbi Črt Sojar Voglar razmišlja:
»Priznam, da ob komponiranju nisem občutil neke osebne prizadetosti ali bolečine, saj sem od prve svetovne vojne preveč oddaljen. Tudi od prednikov nisem nikdar izvedel kakšnih pretresljivih izkušenj. Vseeno pa imam občutek, da sem besedilo uspešno poosebil in ga preлил z ustrezno doživeto, trpko glasbeno govorico, ki sega od temačnega začetka prek prisiljene, rekel bi obešenjaške vedrine do skrivnostnega in spet temačno obarvanega sklepa.«

Andrej Misson je po končani Orglarski šoli v Ljubljani na Akademiji za glasbo študiral dirigiranje in kompozicijo. Diplomiral in magistriral je iz kompozicije ter nato doktoriral iz glasbene teorije. Izpopolnjeval se je v zborovodstvu in izvajalski praksi zgodnje glasbe. Vodil je več kakovostnih pevskih zborov, tri sezone zbor SNG Opera in balet Ljubljana, posvečal se je izvajanju zgodnje glasbe, od leta 2000 je vodja Prvega slovenskega pevskega društva Lira. 15 let je poučeval na ljubljanski Orglarski šoli, sodeloval na Srednji glasbeni in baletni šoli in leta 1992 postal sodelavec Akademije za glasbo, kjer je od leta 1997 učitelj glasbeno-teoretičnih predmetov. Ob pedagoškem delu in komponiranju se posveča raziskovanju, objavlja, predava ter je dejaven v strokovnih odborih in stanovskih društvih, že desetletja pa deluje v cerkveni

glasbi kot organist. Komponira pretežno zborovsko a cappella in kantatno glasbo, za solistična glasbila, predvsem orgle, in komorno glasbo. Objavlja v glasbenih revijah, njegove skladbe izhajajo v Edicijah Društva slovenskih skladateljev in pri založbi Astrum, posnetki pa na avtorskih ploščah in kompilacijah.

Komponiranje vokalne glasbe Andrej Misson vidi takole: *»Glasba naj bi z besedilom postala nova umetnina, čustveno naj bi besedilo poglobila, osvetlila, dodala naj bi nove razsežnosti doživljanja. In, kot so debele in suhe krave, palčki in velikani, noč in dan, tako je tudi preprostejša in bolj zapletena glasbena govorica. A pomembno je, da skladba umetniško deluje, nas bogati in razveseljuje.«*

Vitja Avsec je bil dijak ljubljanske Srednje glasbene in baletne šole in študent Akademije za glasbo, kjer je študiral harmoniko in glasbeno teorijo, na Akademiji pa je diplomiral iz kompozicije in glasbene teorije. Po študiju je poučeval harmoniko, od leta 1999 pa je na ljubljanskem Konservatoriju za glasbo in balet učitelj glasbeno-teoretičnih predmetov. Leta 1997 je bil nagrajenec skladateljskega natečaja Akademskega pevskega zbora Tone Tomšič Univerze v Ljubljani. Ustvarja raznovrstno komorno glasbo, tudi za človeški glas z raznovrstnimi glasbili, piše za orkester, posveča se glasbi za gledališče, posebno pozornost pa je namenil uglasbitvam Prešenovih verzov za zbor. Sodeluje z Društvom slovenskih skladateljev, ki izdaja njegove skladbe, in založbo Astrum.

Svoji novi partituri na pot je Vitja Avsec zapisal: *»H komponiranju Bevkove pesmi Bitka iz cikla Vojna me je pritegnila ekspresivnost Bevkovega pesniškega*

izraza. Po nekaj apokaliptičnih verzih nas prestavi na bojišče samo. Znajdemo se na frontni liniji, kjer le ubijanje podaljšuje agonijo lastne smrti, četudi le za en dan. Grozote tega dogajanja si danes lahko le skušamo predstavljati, vsak v skladu z zmožnostjo lastne empatije. Da trpljenje te nesrečne generacije, ki se je po sili razmer znašla v primežu vojne, ne bi bilo pozabljeno, nam le pesem sama brani. Upam, da sem v skladbi artikuliral ustrezno zvočnost in tako dostojno počastil spomin na brezštevne žrtve te nesmiselne vojne.«

Brina Jež Brezavšček je v glasbo vstopila s klavirjem, po ljubljanski Srednji glasbeni in baletni šoli in gimnazijski maturi je na Filozofski fakulteti študirala muzikologijo, na Akademiji za glasbo pa klavir in kompozicijo ter diplomirala iz kompozicije. Izpopolnjevala se je kot pianistka, skladateljsko pa v več evropskih središčih sodobne glasbe. Poučevala je klavir na glasbenih in srednjih šolah, se preizkusila v svobodnem poklicu, bila soustanoviteljica in predsednica Društva za spodbujanje in napredek nove glasbe Muzina, od leta 1988 pa poučuje na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani. Komponira za raznovrstne zборе, orkester in kantatne skladbe, raznovrstno solistično in komorno glasbo, vstopila je v komorno glasbeno gledališče, ustvarja pa tudi elektronsko glasbo. Njene skladbe izhajajo največ v Edicijah Društva slovenskih skladateljev, zapisane pa so na avtorskih in kompilacijskih zgoščenkah.

Svojo novo skladbo Brina Jež Brezavšček utemeljuje: *»Na povabilo Društva slovenskih skladateljev k sodelovanju pri počastitvi 100-letnice konca prve svetovne vojne z novimi zborovskimi deli sem si*

zamislila glasbene skice, ki kar najnazorneje prikažejo tisti mejni čas. Nastala je prva skica in nadejam se nadaljevanja. Za ta del, ki mu bomo prisluhnili, sem izbrala kratek odlomek iz dnevniških zapisov tedanjega vojaka Albina Mlakarja. Njegov dnevnik velja za enega vsebinsko bogatejših dnevnikov slovenskih vojakov iz časa prve svetovne vojne. Dnevnik krasi bogat jezik z daljšimi opisi posameznih dogodkov, ki so se mu zgodili (B. Lužnik, Delo, 26. 11. 2014). Albin Mlakar v uporabljenem odlomku doživeto in s polno hrepenenja primerja prostor vojne s smrtjo, vaško bivanje z vso pestrostjo pa z življenjem. V skladbi sem s sodobnejšimi prijemi, ki se navezujejo na svobodnejšo obravnavo besedila, instrumentalno kombiniranje zvočnih barv, harmonske in polifone odslikave ipd. ter na način neposrednega izraza samega besedila, želela razgrniti tesne življenjske prostore najradikalnejše ogroženosti človeškega življenja in njegovega pomena. Skladbo posvečam neimenovanim padlim slovenskim vojakom v prvi svetovni vojni.«

Andrej Makor je po študiju glasbe v Kopru na ljubljanski Akademiji za glasbo diplomiral iz glasbene pedagogike, kompozicije in petja, lani poleti pa magistriral iz kompozicije na konservatoriju v Padovi. Potrdil se je na pevskih tekmovanjih in nastopal na recitalih ter v več opernih vlogah. Sodeluje z izbranimi slovenskimi in vidnimi tujimi zbori, komornimi glasbeniki, pihalnimi in simfoničnimi orkestri. Makorjeve skladbe izvajajo številni slovenski zbori na koncertih, festivalih in tekmovanjih v Sloveniji, po Evropi in drugod po svetu. Je avtor monografije o tržaškem skladatelju Ivanu Grbcu. Kot zborovodja se je kail v vidnih slovenskih zborih, od lanske jeseni pa je

dirigent Moškega zbora Srečko Kosovel in Mešanega zbora Obala Koper. Je zmagovalec več skladateljskih natečajev doma in v tujini ter prejemnik več priznanj in nagrad.

Andrej Makor o svojem novem opusu: *»Skladba je bila naročilo Društva slovenskih skladateljev in Slovenske filharmonije za koncert ob 100. obletnici konca prve svetovne vojne. Pri izbiranju primerne besedila sem se odločil za pesnika in generala Rudolfa Maistra, ki je večkrat pozabljen in mu ne namenjamo slave, ki si jo zasluži. Še zadnji zvon na več kot primerna poezija ob spominu na to obletnico. Zvon predstavlja človeka, ki se je boril za svoj narod, za vrednote in kulturo svoje domovine.«*

Tomaž Habe je v Ljubljani na Srednji glasbeni šoli študiral violino in teorijo, na Akademiji za glasbo pa diplomiral iz kompozicije in dirigiranja ter se na tej ustanovi tudi izpopolnjeval. Poučeval je violino, kitaro in teorijo na več glasbenih šolah, od leta 1983 do 2013 pa na ljubljanski Srednji glasbeni in baletni šoli oz. Konservatoriju za glasbo in balet glasbeno teorijo ter vodil zbor in orkester. Osem let je poučeval tudi na Akademiji za glasbo. Razvejano pedagoško delo je utemeljil z raznovrstnimi učbeniki in priročniki ter s sodelovanjem v mnogih strokovnih odborih in komisijah. Je član žirij, mentor in predavatelj. V glasbi raznovrstno deluje, kot zborovodja in dirigent orkestror – simfoničnih in godb – ter pobudnik in organizator, posvečal pa se je tudi jazzu in popularni glasbi. Kot skladatelj je ustvaril obsežen opus raznolike zborovske glasbe za vse pevske sestave, številna kantatna dela, pesmi s klavirjem in drugimi glasbili, komorno glasbo, skladbe didaktičnega pomena, scensko glasbo,

skladbe za pihalne orkestre in druge inštrumentalne sestave ter koncertantna in simfonična dela. Njegove skladbe so zapisane na avtorskih zgoščenkah in kompilacijah, izvajalcem so dostopne v izdajah več založb. Je član strokovnih teles in organov Društva slovenskih skladateljev, štiri leta je bil predsednik tega društva. Za svoje ustvarjanje in delo v glasbi je prejel številna priznanja in nagrade.

Svoji skladbi na pot je Tomaž Habe zapisal: *»Iz obilice gradiva o prvi svetovni vojni – zbrala ga je muzikologinja Veronika Brvar – sem se odločil za pesmi Rudolfa Maistra - Vojanova. Izbral sem pesem Nazaj pa jih ni s prvim verzom ‚Jemal jih je dan in jemala jih noč‘ ter dve kitici pesmi Bojno znamenje, ki najbolj verno odražajo slovenski značaj. Osrednjemu delu skladbe sem besedilo o krutosti vojne in njenih posledicah prispeval sam. Delo zaključujem z besedami ‚Vojna je končana in zdaj je mir‘ v jezikih treh bojujočih se narodov. Skladbo sklenem z zadnjo kitico začetne Maistrove pesmi in opominom o nesmiselnosti vojne z besedami ‚Tišina, tišina in kriki spomina‘. Inštrumenti imajo s spremljevalnim septetom trobil in tolkal izrazito vlogo ustvarjanja vzdušja. Že besedilo mi je narekovalo nekakšno tridelno obliko. Zborovski del je sodobno tradicionalno tonalen, razen na začetku drugega dela (‚Vojna, vojna‘). Osnovna ost skladbe pa ostaja: nesmiselnost vojskovanja in poklon vsem žrtvam.«*

Zborovodja in organist **Gregor Klančič** je začel glasbeno izobraževanje na Glasbeni šoli Nova Gorica in na Orglarski šoli v Novi Gorici. Študij je nadaljeval na Akademiji za glasbo v Ljubljani, kjer je diplomiral na oddelkih za glasbeno pedagogiko in sakralno glasbo.

Med letoma 1999 in 2004 je vodil Primorski akademski zbor Vinko Vodopivec, s katerim se je večkrat uspešno udeležil zborovskega tekmovanja v Mariboru ter posnel zgoščenko ob 50-letnici zbora. Vodil je več različnih zborov po Sloveniji.

Je vodja glasbene dejavnosti na Nadškofiji Ljubljana ter ravnatelj in predavatelj na Orglarski šoli v Ljubljani. Kot organist nastopa po Sloveniji, na Hrvaškem, v Italiji, Franciji in Nemčiji. Nastopal je z Orkestrom Slovenske filharmonije, številnimi vokalnimi solisti, inštrumentalisti in zbori.

Od leta 1993 do 2012 je bil član Slovenskega komornega zbora, sedaj Zbora Slovenske filharmonije, od 2004 do 2012 je opravljal delo asistenta zborovodje tega zbora in imel z njim tudi več samostojnih koncertov. Z letom 2018 je prevzel funkcijo pomočnika direktorice Slovenske filharmonije za področje zbora in umetniško vodenje Zbora Slovenske filharmonije.

SOPRAN

Helena Čebul
Monika Fele
Mateja Langus
Anamarija Lazarevič
Katarina Lenarčič
Renata Oberstar
Suzana Omejc
Monika Popivoda
Renata Vereš Klančič

ALT

Mihaela Artač
Katjuša Košir Bukovec
Emilija Lavriha
Marta Marolt
Marjetka Prelovšek
Polonca Ribič Žnidaršič
Romana Vengust
Darja Vevoda
Vladimira Vremšak

TENOR

Gašper Banovec
Igor Drnovšek
Rok Ferenčak
Robert Kožar
Andrej Levec
Fernando P. Mejías
Peter Pirnat
Marjan Podgrajšek
Blaž Strmole

BAS

Žiga Berložnik
Mateo Debevec
Matevž Kink
Tomaž Koder
Tadej Osvald
Matej Praček
Rok Rakar
Matjaž Strmole
Boris Vremšak

Foto: Janez Kotar

Zbor Slovenske filharmonije je član Evropskega združenja profesionalnih pevskih zborov TENSIO. Več na www.tensonetwork.eu.

Katarina Pustinek Rakar

Omama krvi

(Alma Karlin, 1989–1950; prevedla Marija Javoršek)

O, naj bo mir, saj svet je poln trpljenja!
Kri mož, očetov, bratov pije zemlja,
njih, ki med ljudstvom so storili vse
za te, ki jim, pripravljenim enako,
njih smrt bila za zgled, oporo je.

Preprosto, hladno smrtno oznanilo:

»Obveščam vas o hrabri smrti sina.«

Je matere kaj manjša bolečina
ob hvali? O, gorje jo je zlomilo.

Na leta misli, ki so, žal, minila,
ko mu bila je vse in vse mu dala.

Ne bo ob krsti v cvetju žalovala
za sinom, ki ga v mukah je rodila.

Ne – sin je le še eno izmed trupel,
leži pod roji muh sred trupel gnilih,

dokler kosti vetrovi pobelili

ne bodo vsem, ki tam jih je na kupe.

Kaj starcev, mater in nevest, žena
na tiste čaka, ki jih več ne bo!

Vsem njim vsak dan prinaša strah samo,
njim mar vojaške slave je morda?

Voditelji, ki vojno zagrešijo,
pogum slave in pridigajo nam,
naj potrpimo vdano, govoriyo.

A množica pripravlja se vsak dan,
da zapeljivce pomori nekoč,
ki so nagnali jo v to bedno zlo,
da zmanjša se teh zatiralcev moč,
ki vsem pravice kruto kratijo.

Tegobe se množe, narašča stiska
kot kalna voda, ki čez breg drvi,
da sama smrt nad polji trupel vriska;
pijana od prelite je krvi!

Larisa Vrhunc

Nesmisel

Poglej, kako je nesmiselna ta vojna,
mogoče sem te ravno jaz ustrelil,
zdaj pa oba tukaj skupaj leživa.

(Neznani ruski vojak Francu Jerkiču, ranjenemu v Galiciji,
ruskemu ujetniku)

Morda so to moji zadnji pozdravi. Sprejmite mnogo
poljubov in mnogo gorečih pozdravov ...

Še en poljub vsem! Zbogom, zbogom, zbogom,
ljubi moj domači kraj!

Če se ne vidimo, se bomo videli gori ...

Sprejmite še en poljub in mnogo gorečih pozdravov.

Ako se več ne vidimo, ne žalujte! ...

Zbogom, ne žalujte!

(Alozij Povh, ranjen na avstroogrsko-ruski fronti,
umrl v ruskem ujetništvu leta 1914)

Črt Sojar Voglar

Sveta Gora

(Peter Butkovič, 1888–1953)

Želja po svetišču
grobljo je vzbudila:
kamenje se razmika,
rastejo zidovi.

Gleda hrepenenje
naše v zarji novi.
Dom dobrot, kjer milost
spet se bo delila.

Duša veseli se
revnega berača,
čez polje grgrasto
stare čase drami:

Vstani, Urška, pridi,
poj veselo z nami,
ljudstvo dom že zida,
Mati k nam se vrača.

Vstala je v Grgarju,
za oltarjem speča
Uršula devica.

Skozi podrtije,
mimo jarkov strelskih
čreda njih se vije
v blaženi radosti,
k Materi hiteča.

Materi se klanja,
vdano ji naroča:
Blagor mirnega življenja
nam povrni.

In teh grenkih časov
solze nam otri.
Mati, narod Tvoj je,
Tebi se izroča.

Andrej Misson

Ti junak si naš zares

Ti junak si naš zares

(Primož Krečič, 1961)

O, zajaši konja v boj,
zdaj je delo, ne pokoj!

V Kamniku je vzklilo steblo,
kakor smreka sred' gozdov,
da bi mnogim luč privedlo
in bi rod se dvignil nov.

Bil vojak je bistre glave,
znanje širil si povsod,
ko so vojne mu težave
pokazale drugo pot.

Šel je z vojsko branit mejo,
z žarom v nemal upanje,
da resnico vsi izvejo:
tu slovenski smo ljudje.

Čas obrnil je po svoje
in zarezal v bratsko vez,
vendar možu narod poje:
»Ti junak si naš zares!«

Naprej

(Rudolf Maister, 1874–1934)

Bratje! V Triglavu ognji gore:
žarki kresovi, krvavi plameni,
kakor silni meči ognjeni,
ki jih sami arhanglji vihte.
Bratje! Naša pomlad gre iz tal,
bistra ko burja, močna ko val:
v naša domovja se je zagnala,
tmo razklala, sonce skovala,
sonce – kralja Matjaža dan.

Bratje, v sedlo, vajeti v dlan:
Drava nas zove, Jadran rjove,
vranci naj skrešejo trde podkove,
bratje – naprej!

Vitja Avsec

Vojna: Bitka

(France Bevk, 1890–1970)

Boj divja.

Kdo si, ki kličeš človeka? – Človeka ni! –
Ki kličeš brata, očeta? – Ne očeta, ne brata ni! –
Zver je prišla iz okov in divja ...
Vse, kar so nabrali od veka do veka – gori!
Moč dvajset stoletij v curku krvi do nebes se podi.

Vso zavest sta jim vzela kri in šum,
groza smrti jim daje pogum
zverine: dvoje belih oči, dvoje ustnic penečih,
dvoje vrst zob, da se v meso zajedo ..., in štrlečih
bajonetov ost in pok ... O, razum
se prelij je v instinkt: za svoj Jaz
se borijo. Ko krogla zapoje, pretrese ga mraz
in upogne se – bajonet odbije in prek ran
in smrti, naprej! – Da ni mrtev: mori,
mori: da bi živel še samo en dan!

Dim ... S telesom na tleh se umikajo smrti ... Naskok!
Polna in glasna ravan: bajoneti, rjovenje,
grmenje topov, da se tresejo griči ...
Pok granate – in naokrog
se napravi strašen kup krvi, prsti, mesa in kosti ...
Nove čete tonejo v grozo ...
Kot sila plazov konjeniki gredo, pod kopiti
umirajo ... Naprej! ... Prodirajo. – Ranjeni,
razbiti ne čutijo nič, le v točo se krogel,
šrapnelov podijo blazni in v vihar strojnih pušk,
ki škropijo, kot bi rože zalival vrtnar,

in obraz ne razloči obraza:
vse en tok valovi – v smrtni krohota ...
In polja ječijo, vasi se pepelijo,
ljudje bežijo, umirajo starci, otroci, žene
dojencem zakrivajo nedolžne oči,
da ne uzrejo grozota.

Brina Jež Brezavšček

Vojne skice – Tu in tam

(Albin Mlakar, odlomek iz dnevnika)

Pač – kakšna razlika med tu in tam. Doma cvetoča polja, vzorno obdelana, pokošeni zeleni travniki, rumeno žito, šum temno zelenega borovega gozda in v njem krilati mali prebivalci, ki ga življajo. Namesto žičnih ovir okrog strelskih jarkov in v jarku vojak od nog do glave v orožju, je tam lično ograjen cvetlični vrt in v njem rdečelična deklica, ki ti na prošnjo rada zveže šopek, in če je sreča mila, si osvojiš nje nedolžno srcece. Namesto streljanj ti udarjajo tam na uho milo doneči zvoki iz domačega zvonika in zvečer se zbero fantje in zapojejo od srca.

Pač, je razlika! Tu smrt, tam življenje ...

Andrej Makor

Še zadnji zvon

(Rudolf Maister, 1974–1934)

In zdaj še ti, naš stari zvon ...
Udri so v tvoj sveti kot,
da bodo vlekli te od tod
brez trakov, brez rezgeta konj,
brez vriska, brez topičev ...
In ti, ki si nam boter bil,
k oltarju peljal poslednji par,
v nebesa dober bil vratar
in z nami križe, smeh delil –
zdaj moraš med topove ...
Daj, udari v plat še zadnjikrat
čez našo vas tako močno,
a bron ti počni za slovo
in pojdeš – mrtev smrt sejat.

Tomaž Habe

Jemal jih je dan in jemala jih noč

(Rudolf Maister, 1874–1934; sklepní verzi,
izbor in prevod Tomaž Habe)

Nazaj pa jih ni

Jemal jih je dan in jemala jih noč,
a vriskali so vsi veseli
in z naglji po prsih, z zelenjem v rokah
Bog ve kam od nas so odpeli.

In nihče ni vprašal, s kod fantje gredo,
kdo v strahu za njimi zdaj plače,
in nihče ni vprašal, če vrnejo kdaj
pod ljube se strehe domače.

In nihče ni vprašal, kdo križ zasadi
tam zunaj v predaljno gomilo,
če fantom tem našim veselo srce
bi v grenki samoti odbilo.

Jemal jih je dan in jemala jih noč –
pojoče, vse v pisanem cvetju –
nazaj pa jih ni, od nikoder jih ni,
ne tihih ne v fantovskem petju.

Bojno znamenje

Že spet od Soče gor žari,
že spet gre naša uboga kri –
o, nehaj, nehaj, naša kri,
da zadnji nam ne izkrvavi!

Oblaki šli so čez nebo,
tako težko, tako temno,
da takih videlo oko
še ni in nikdar več ne bo.

Kruti topovi sejejo smrt
jarki, okopi, krvavi prt.
V blatu, dežju se v snegu plaziš,
ne vidiš, kam in kod?
Mokri, premraženi in lačni,
kriki molitev,
bol, obup, pogum in stok.

Pusta so polja,
njive razrite z granatami,
prazne so kašče,
hiše požgane z razbitimi okni.
Prazni zvoniki, zvonovi topovi.

Krvavo nebo in dež kot solze za slovo
in mrak kot pajčolan, ki zavil je trpljenje
v svojo dlan,
in oblak kot pogrebčev korak.
O, kakšno nebo.

Vojna je končana.
La guerra è finita.
Krieg ist Ende.
Jetzt ist Ruhe, zdaj je mir,
ora c'è la pace.
Tišina, tišina
in kriki spomina.

Za začetek v Žužemberku

Zbor Slovenske filharmonije je novo sezono pričel s koncertom v Žužemberku. Cerkev sv. Mohorja in Fortunata je bila do zadnjega kotička polna. Veseli smo, da smo navdušili občinstvo s skrbno pripravljenem sakralnim sporedom, ki ga je izbral in dirigiral Gregor Klančič. Rheinbergerjevi *Maši* v *Es-duru* so sledila dela slovenskih skladateljev. Koncert je odmeval tudi v lokalnih medijih, tako bo naša glasba ostala v spominu dlje časa.

Septembra se bomo z dvema koncertoma poklonili obletnici smrti Ivana Cankarja, ki je bil tudi velik ljubitelj glasbe. Orkester in Zbor Slovenske filharmonije sta v čast njegovemu spominu naročila novo skladbo – Maks Strmčnik je za svojo kantato, ki jo je napisal posebej za to priložnost, izbral Cankarjevo pesem *Dunajski večeri*. Na sporedu bodo še skladbe, ki so jih navdihnile Cankarjeve pesmi in njegove pronicljive misli. Orkester in zbor bosta pod dirigentsko taktirko Jere Petriček Hrastnik nastopila v Novi Gorici na festivalu Kogojevi dnevi in v Ljubljani v Dvorani Marjana Kozine 28. septembra 2018. Vabljeni!

Cankar v glasbi

**28. september 2018
ob 19.30**

**Slovenska filharmonija
Dvorana Marjana Kozine**

Orkester Slovenske
filharmonije

Zbor Slovenske
filharmonije

**Jera Petriček
Hrastnik, dirigentka**

spored **Strauss ml. | Mahler |
Škerjanc | Strmčnik | Jež | Pahor**

nakup vstopnic: blagajna Slovenske filharmonije,
Kongresni trg 10, 1000 Ljubljana

www.filharmonija.si

<https://filharmonija.kupikarto.si>

slovenska
filharmonija

Ciklus družinskih koncertov 2018/19

Slovenska filharmonija

vstopnice:

blagajna Slovenske filharmonije, Kongresni trg 10
med delavniki od 11. do 13. in od 15. do 17. ure ter uro pred koncertom

T +386 1 24 10 800, **E** info@filharmonija.si
spletna prodaja: <https://filharmonija.kupikarto.si/>

cena vstopnice posameznega koncerta: 5 €

www.filharmonija.si

1. koncert

sobota, 13. oktober 2018, ob 11.00

Od Albinonija do Žuraja

Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije

2. koncert

sobota, 8. december 2018, ob 11.00

Ksenija Medved: **KAKO SO BASKU**

IN VIOLETI ZRASLA KRILA – glasbena pravljica

glasba: J. Golob, C. Saint-Saëns, M. Musorgski,
N. Rimski-Korsakov, F. Schubert, B. Bartók,
G. Fauré

besedilo, scenarij in režija: K. Medved

3. koncert

sobota, 2. februar 2019, ob 11.00

H. C. Andersen:

GRDI RAČEK – glasbena pravljica

Trobilni ansambel Slovenske filharmonije

glasba: N. Šenk

pripovedovalka: L. Čirovič

4. koncert

sobota, 16. marec 2019, ob 11.00

OTROŠKA SIMFONIJA

Orkester Slovenske filharmonije

dirigent: S. Dvoršak

spored: D. Škerl, L. Mozart, M. Arnold

5. koncert

sobota, 6. april 2019, ob 11.00

ZABOBNAJ IN ZAPOJ – z besedo skozi glasbo

Zbor Slovenske filharmonije

Filharmonični tolkalni ansambel

Slovenski tolkalni projekt (SToP)

solist: S. Vrabčič

dirigentka: J. Gregorc Bukovec

spored: B. Šaljič Podešva, A. Kumar, R. Gobec,

A. Misson, D. Mancini, K. Pahor, B. Vremšak

6. koncert

sobota, 18. maj 2019, ob 11.00

GLASBENA HIŠA – opera za otroke

glasba: A. Naumovski Potisk

libreto: S. Potisk

režija: M. Filipčič

Slovenska filharmonija – *Academia philharmonicorum*

Če želite prejemati redna e-obvestila o programu Slovenske filharmonije, sporočite svoj e-naslov na **info@filharmonija.si**.

Koncertni list Slovenske filharmonije, Vokalni abonma, št. 1
Izdala: Slovenska filharmonija
Direktorica: Marjetica Mahne
Urednik spremnega besedila, življenjepisov
in besedil skladb: Tomaž Faganel
Jezikovni pregled: Tanja Svenšek
Oblikovanje: Futura DDB, d.o.o.
Prelom: Vlado Trifkovič
Fotografija na naslovnici: Janez Kotar
Tisk: Birografika Bori, Ljubljana
Naklada: 300 izvodov
Ljubljana, september 2018

Redakcija koncertnega lista je bila zaključena 12. septembra 2018.

ISSN 2350-5117

Slovenska filharmonija
Orkester Slovenske filharmonije
Zbor Slovenske filharmonije

Kongresni trg 10
1000 Ljubljana
T +386 1 2410 800
F +386 1 2410 900
E info@filharmonija.si
www.filharmonija.si